

Spotkanie Sekretarzy Generalnych Parlamentów UE Wiedeń, 27-28 stycznia 2019

SPRAWOZDANIE IPEX 2018

Wstęp

Wkład parlamentów narodowych w demokratyczną legitymację UE jest związany z zakresem, w jaki parlamenty narodowe komunikują sprawy unijne szerokiemu odbiorcy. Dlatego też powinniśmy usytuować IPEX w szerszym kontekście i widzieć w nim nie tylko stronę internetową służącą wymianie informacji międzyparlamentarnych, będącą w dyspozycji parlamentów, lecz także okno pozwalające obywatelom Unii śledzić pracę parlamentarzystów w sprawach UE. Strona internetowa IPEX daje doskonałe możliwości dokonywania ocen i porównań z innym parlamentami, a także zachęca do refleksji, dlatego niektóre parlamenty są aktywne w zgłaszaniu zastrzeżeń co do pomocniczości, a inne raczej nie. W świetle powyższego jest niezwykle istotne, by informacja wkładana do IPEX była aktualna i wiarygodna. Z czasem IPEX powinien ewoluować w kierunku platformy bardziej przyjaznej użytkownikowi i stać się kompleksowym źródłem informacji parlamentarnej. Obecna strona internetowa zawierająca głównie statyczną informację powinna przekształcić się w dynamiczne środowisko zawierające różne rodzaje informacji: aktualności, sprawozdania, wideo, zdjęcia oraz informację, którą parlamenty pragną się dzielić. W ostatnich latach Rada IPEX pracowała w tym kierunku, biorąc pod uwagę cele określone w Strategii Cyfrowej dla IPEX i Programie Pracy IPEX 2017-2020.

1. Spotkania w okresie przewodnictwa Estonii

Podczas przewodnictwa Estonii w Radzie IPEX odbyły się następujące spotkania:

- trzy spotkania Rady IPEX, dwa w Tallinie: 25.05.2018 i 18.01.2019, a trzecie w Brukseli w dn. 11.10.2018.
- doroczne Spotkanie Korespondentów IPEX w dn. 22-23.11.2018 w Tallinie,
- jedenaście spotkań grup roboczych i jedno wspólne spotkanie trzech grup roboczych w Brukseli. Każda grupa organizowała swoje spotkanie przed każdym posiedzeniem Rady oraz przed dorocznym Spotkaniem Korespondentów. Ponadto, grupy robocze odbywały „wirtualne” spotkania w drodze wideo konferencji lub poprzez wymianę maili.

W trakcie estońskiego przewodnictwa funkcjonowały ogółem 4 grupy:

- 1) Grupa robocza ds. wzmocnienia sieci IPEX, pod kierownictwem Mongina Forresta
- 2) Grupa robocza ds. rozwijania promocji IPEX, pod kierownictwem Birgit von Pflug
- 3) Grupa robocza ds. usprawnienia systemu cyfrowego IPEX, pod kierownictwem Hilberta Gerarda
- 4) Grupa robocza ds. organizacji spotkania korespondentów IPEX, pod kierownictwem Teele Taklaji

2. Skład Rady IPEX

Skład Rady IPEX w kadencji 2019-2020:

- Przewodnictwo Rady – Estonia (z urzędu) – do zakończenia Konferencji Przewodniczących Parlamentów UE w dn. 8-9.04.2019 w Wiedniu;
- Członkowie Rady z urzędu: Austria (po Konferencji Przewodniczących obejmie przewodnictwo Rady), Rumunia (obie izby), Finlandia, Parlament Europejski;
- Członkowie, którzy pragną wnieść wkład do prac Rady: Belgia (obie izby), Bułgaria, Dania, Francja (obie izby), Luksemburg, Niderlandy (obie izby), Niemcy (Bundestag), Polska (obie izby), Portugalia, Słowacja i Szwecja.

Zgodnie z Wytycznymi IPEX, Sekretariat COSAC, ECPRD, Komisja Europejska i Rada uczestniczą w spotkaniach Rady IPEX i wnoszą do nich swój wkład.

Zgodnie z kolejnością przewodnictwa, Austria przejmie prezydencję IPEX od parlamentu Estonii na Konferencji Przewodniczących Parlamentów państw członkowskich UE w Wiedniu, 8-9 kwietnia 2019.

3. Program pracy IPEX 2017-2020

W 2018 Rada IPEX, pod kierownictwem Estonii, skoncentrowała się przede wszystkim na priorytetach Programu pracy 2017-2020. Zgodnie z art. 7 Wytycznych IPEX oraz programem pracy, grupy robocze ds. wzmocnienia sieci i rozwijania promocji IPEX przedłożyły swoje konkluzje w formie planów pracy. Ogólnie, wszystkie grupy robocze, aby wypracować swoje inicjatywy/plany, stosowały podejście oddolne.

3.1 Rozwijanie promocji IPEX

Na posiedzeniu Rady IPEX w maju 2018 przyjęto *Plan działania ws. rozwijania promocji IPEX*. Plan odzwierciedla pomysły korespondentów, użytkowników i członków grup roboczych. Obejmuje on 7 aktywności: „jak korzystać z wideo instrukcji dla IPEX”, „jak korzystać z drukowanych wskazówek”, „wideo przegląd IPEX”, „sekcja na stronie ‘Ważne informacje’”, „poprawa widoczności w wyszukiwarkach”, „dokument nt. najlepszych praktyk” i „propozycje działań promocyjnych”. Wymienione aktywności mają różne terminy implementacji, a niektóre są ściśle związane z działaniami innych grup roboczych oraz usprawnieniami strony internetowej IPEX. Dokument dotyczący najlepszych praktyk został już przyjęty przez Radę na spotkaniu w październiku i przedstawiony korespondentom na spotkaniu w Tallinie. Tworzenie filmów wideo jest już zaawansowane. Grupa robocza ds. promocji IPEX kontynuuje swoje prace pod kierownictwem Birgit von Pflug z Bundestagu.

3.2 Wzmocnianie sieci IPEX

Rada IPEX przyjęła też Plan działania ws. wzmocnienia sieci IPEX. Aktywność została podzielona na 3 kategorie: (i) inicjatywy, które zostaną rozwinięte i wdrożone w trakcie obecnego programu pracy, (ii) analizy, które powinny stanowić podstawę drugiego programu pracy oraz (iii) zalecenia dla Grupy roboczej ds. systemu cyfrowego IPEX. Inicjatywy obejmują poprawę tłumaczeń, usprawnianie pracy korespondentów, modyfikację obowiązków specjalisty IPEX ds. informacji, uruchomienie programu szkoleniowego we współpracy z EIPA oraz wzmocnienie współpracy z COSAC i Grupą ds. Wspólnej Kontroli Parlamentarnej Europolu. Na spotkaniu w styczniu 2019 Rada zatwierdziła bardziej szczegółowe działania mające na celu realizację tych inicjatyw. Współpraca z COSAC, GWKP Europolu oraz program szkoleniowy wspólny z EIPA zostały już wdrożone (kurs powinien rozpocząć się w najbliższych latach). Analizy odnoszą się do badania pomocniczości i systemów kontroli w parlamentach narodowych i zostaną prawdopodobnie uruchomione we współpracy z COSAC w ramach półrocznych sprawozdań. Zalecenia dla Grupy ds. systemu cyfrowego zostały przedłożone: dotyczą one systemu notyfikacji i usprawnienia działu aktualności.

Ponadto, w celu poprawienia przydatności strony internetowej grupa robocza prowadzi test połączony z sondażem wśród użytkowników, a wyniki mają zostać przekazane do odpowiednich grup roboczych. Grupa robocza ds. wzmocnienia sieci IPEX kontynuuje prace pod kierownictwem Mongina Forresta.

3.3 Usprawnienie systemu cyfrowego IPEX

18 stycznia 2019 raport ws. usprawnień proponowanych przez Grupę roboczą ds. systemu cyfrowego IPEX uzyskał wstępną akceptację Rady IPEX. Dokument został przedłożony Radzie do pierwszej akceptacji w celu przeprowadzenia dalszej pogłębionej analizy technicznej i oszacowania związanych z projektem nakładów. Grupa robocza zorganizowała różne warsztaty, aby zebrać informacje podczas Spotkania Korespondentów w Bratysławie w 2017 i Konferencji Użytkowników w Sztokholmie w 2018. Uważnie śledziła prace pozostałych grup roboczych, gdy ich propozycje wymagały zmian technicznych. Spotkania tej grupy były organizowane przed posiedzeniami Rady oraz w drodze wideo konferencji. W 2018 grupa rozesała do korespondentów i użytkowników IPEX kwestionariusz dotyczący korzystania z systemu cyfrowego IPEX oraz oczekiwań co do niego. Uzyskane informacje pozwoliły sprecyzować pomysły i określić ich znaczenie. Dlatego też usprawnienia proponowane w sprawozdaniu są oparte na ustaleniach tego szczegółowego kwestionariusza, wsadzie wszystkich trzech grup roboczych a także na wielu innych źródłach. Pomysły zostały podzielone na 5 obszarów tematycznych, każdy opracowywany przez jednego z członków grupy, a mianowicie: treść, wyszukiwanie, konferencje, ergonomia, aspekty techniczne. Struktura wspomnianego sprawozdania odpowiada tej klasyfikacji. Włączenie nowej treści ma służyć przekształceniu strony w kompleksowe źródło informacji o działaniach parlamentarnych związanych z UE. W wyniku usprawnień strona internetowa IPEX stanie się bardziej atrakcyjna, będzie miała jasną i logiczną nawigację oraz będzie dostosowana do urządzeń mobilnych. Grupa robocza ds. usprawnienia systemu cyfrowego IPEX kontynuuje prace pod kierownictwem Gerarda Hilberta z Parlamentu Europejskiego.

4. Współpraca z COSAC i Grupą ds. Wspólnej Kontroli Parlamentarnej Europolu

W następstwie listu przewodniczącego Komisji ds. Unii Europejskiej parlamentu Estonii dotyczącego interkonektywności strony COSAC i platformy IPEX, a także konkluzji COSAC przyjętych w czasie bułgarskiej prezydencji, odbyło się kilka spotkań pomiędzy sekretariatem COSAC a specjalistą IPEX ds. informacji. W efekcie, od 19 lipca 2018 COSAC ma swoją podstronę na stronie IPEX. Obecnie trwa wkładanie dokumentów COSAC i, wg stanu na styczeń 2019, są już wprowadzone dokumenty aż do szwedzkiej prezydencji w 2009 (poczynając od najnowszych). Na posiedzeniu plenarnym LX COSAC w Wiedniu, 18-20.11.18, przyjęto konkluzje stwierdzające, że włożenie dokumentów na stronę IPEX powinno się odbyć jak najszybciej a strona COSAC – w pełni zintegrowana ze stroną IPEX do LXI posiedzenia plenarnego COSAC w Bukareszcie. Sekretariat COSAC, aby osiągnąć ten cel, przedłożył przewodniczącym COSAC w Bukareszcie harmonogram operacji transferu.

Rada IPEX otrzymała również list od przewodniczącego Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (LIBE) Parlamentu Europejskiego oraz przewodniczącego bułgarskiej delegacji do Grupy ds. Wspólnej Kontroli Parlamentarnej Europolu, który stwierdzał, że popierają oni ideę umieszczenia strony GWKP Europolu na platformie IPEX. W maju 2018 Rada IPEX potwierdziła swoje wsparcie dla współpracy i przygotowania na poziomie urzędników zostały rozpoczęte. Współpraca zakończyła się sukcesem, gdyż utworzono odpowiednią podstronę na stronie IPEX i wprowadzono właściwe dokumenty. Wraz z wdrożeniem tych dwóch projektów współpraca międzyparlamentarna stała się znacznie bardziej przyjazna dla użytkowników, gdyż wszystko jest dostępne na jednej stronie internetowej.

5. Doroczne Spotkanie Korespondentów IPEX i Konferencja Użytkowników

Doroczne Spotkanie Korespondentów IPEX odbyło się w Tallinie w dn. 22-23.11.2018. Wzięło w nim udział 57 uczestników z 25 państw członkowskich, Parlamentu Europejskiego i jednego państwa kandydującego (Albanii).

Tradycyjnie, pierwszy dzień był poświęcony szkoleniu zorganizowanemu przez specjalistę IPEX ds. informacji. Pierwszy trening był dla nowicjuszy, drugi – dla bardziej doświadczonych korespondentów. W drugim dniu miało miejsce posiedzenie plenarne, a głównym mówcą była dr Katrin Auel z Institute of Advanced Studies w Wiedniu. Dr Auel przedstawiła swoją najnowszą analizę pt. „Europeizacja parlamentów narodowych w państwach członkowskich UE: doświadczenia i najlepsze praktyki”. Zawiera ona przegląd zmian, które dokonały się w parlamentach narodowych od czasu przyjęcia Traktatu z Lizbony. Po prezentacji miała miejsce dyskusja z korespondentami. Następnie wszyscy uczestnicy zostali podzieleni na 3 warsztaty, a każdy z nich rozbity na 2 grupy, tak aby każdy mógł wziąć udział w 2 różnych warsztatach. Dwa warsztaty zostały zorganizowane przez Grupę roboczą ds. wzmocnienia sieci IPEX i koncentrowały się na wymianie informacji pomiędzy korespondentami oraz na temacie wspierania i promocji ich pracy. Trzeci warsztat zajmował się przyszłymi pomysłami dotyczącymi mediów społecznościowych. Doroczne Spotkanie Korespondentów zakończyło się plenarnym posiedzeniem, na którym prowadzący warsztaty dokonali przeglądu dyskusji a przewodniczący grup roboczych krótko poinformowali o aktywności grup. Korespondentom przedstawiono dokument „Promocja IPEX: najlepsze praktyki i propozycje”.

Dokładniejsze sprawozdanie ze Spotkania Korespondentów w Tallinie zostało opublikowane na stronie IPEX¹.

2 marca 2018 szwedzki parlament gościł drugą Konferencję Użytkowników IPEX. Uczestniczyło w niej 76 osób z państw członkowskich i Parlamentu Europejskiego. Celem konferencji było uzyskanie bezpośredniego ważnego wkładu od użytkowników, który pozwoliłby zrealizować cele Programu Pracy IPEX 2017-2020 oraz Cyfrowej Strategii IPEX. Oprócz sesji plenarnych, na konferencji zorganizowano także warsztaty. Posiedzenie plenarne skoncentrowało się na znaczeniu IPEX dla współpracy międzyparlamentarnej, doświadczeniach użytkowników i opiniach polityków nt. IPEX. Warsztaty zorganizowane przez grupy robocze zajęły się priorytetami określonymi w programie pracy. Konferencja była bardzo dobrze zorganizowana, z aktywnym udziałem użytkowników zarówno w posiedzeniu plenarnym, jak i w warsztatach. Szczegółowe sprawozdanie z Konferencji Użytkowników jest dostępne na stronie IPEX².

6. Finansowanie specjalisty IPEX ds. informacji

W maju 2018 prezydencja wysłała list intencyjny do parlamentów narodowych lub izb z pytaniem o ich zaangażowanie we współfinansowanie specjalisty IPEX ds. informacji. Rada IPEX zdecydowała o zwiększeniu maksymalnej kwoty do 80 tys. euro rocznie na okres 2019-2020 z uwagi na nowe zadania specjalisty IPEX ds. informacji i zwiększone koszty podróży. Zgodnie z art. 10 Wytocznych IPEX, koszty są dzielone na równe części odpowiednio do liczby uczestniczących parlamentów. Belgijski Senat otrzymał listy od wszystkich parlamentów narodowych/izb, które zadeklarowały chęć uczestniczenia w finansowaniu w okresie 2019-2020. Zjednoczone Królestwo wpłaci swój

¹ <http://www.ipex.eu/IPEXL-WEB/calendarEventDetail.do?calendarEventId=082dbcc55f4b77c7015f4d2aa39500f3>

² <http://www.ipex.eu/IPEXL-WEB/calendarEventDetail.do?calendarEventId=082dbcc55f4b77c7015f4d260ab900e9>

wkład tylko za 2019. Rachunki zostaną wysłane przez belgijski Senat na początku każdego roku, a wkłady będą płacone za miniony rok.

Na spotkaniu 25 maja 2018 Rada zdecydowała o kontynuowaniu umowy z obecnym specjalistą IPEX ds. informacji, p. Calinem Racoti. Belgijski Senat będzie nadal administrował stanowiskiem specjalisty ds. informacji, co obejmie również audyt wydatków zgodnie z regułami stosowanymi w odniesieniu do belgijskiego Senatu.

7. Przyszłość IPEX

W najbliższych latach nowe wyzwania i działalność będą wciąż w przeważającej mierze związane z Programem Pracy 2017-2020 i dążeniem do osiągnięcia ustalonych priorytetów na podstawie planów działań zatwierdzonych przez Radę. Jednakże w 2018 Rada IPEX rozpoczęła dyskusję nt. strategii IPEX w odniesieniu do mediów społecznościowych, gdyż użytkownicy i korespondenci wielokrotnie podnosili ten temat. Tuula Zetterman ze szwedzkiego parlamentu i Bruno Dias Pinheiro z parlamentu portugalskiego przeanalizowali obecne możliwości i zaproponowali pewne rozwiązania na przyszłość. Temat był dyskutowany na każdym posiedzeniu Rady a także z korespondentami. Media społecznościowe stanowią jednak zagadnienie wieloaspektowe i są związane z wieloma wyzwaniami, a zatem należy kontynuować dyskusję, która może doprowadzić do konkretnych rozwiązań w ramach następnego programu pracy. Rada, aby osiągnąć pełny potencjał strony i zapewnić jej pełne wykorzystanie, musi działać zgodnie ze zmieniającymi się potrzebami i otoczeniem.

Ostatnia Konferencja Użytkowników w Sztokholmie pokazała swą wartość dodaną zarówno dla użytkowników, jak i dla członków Rady, gdyż pozwoliła zapoznać się z pomysłami oraz je ulepszyć. Zważywszy że doświadczenia użytkowników są ściśle związane z pracą korespondentów, należy w przyszłości rozważyć wspólne spotkania korespondentów i użytkowników.

Ponadto, współpraca z ECPRD mogłaby być bardziej aktywna, zwłaszcza na poziomie korespondentów. Świadomość międzyparlamentarnych sieci powinna być podnoszona wewnątrz parlamentów narodowych. Osoby zajmujące się sprawami europejskimi powinny znać się nawzajem zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz parlamentów. Wzmocniona współpraca z ECPRD – sieć obchodziła 40 rocznicę w 2017 roku – stworzyłaby nowe możliwości dla współpracy międzyparlamentarnej.

Na koniec wreszcie, jest niezmiernie ważne, aby – dla zapewnienia ochrony danych osobowych na stronie IPEX – wdrożyć rozporządzenie o ochronie danych, zgodnie z wytycznymi Parlamentu Europejskiego, możliwie jak najszybciej.

IPEX przeszedł wiele zmian od czasu jego ustanowienia w 2000 roku, stał się kompleksowym źródłem informacji o współpracy międzyparlamentarnej i należy mieć nadzieję, że przyszłe prezydencje będą kontynuowały drogę usprawnień i innowacyjnego podejścia.